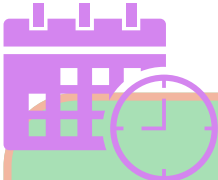

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ГРУПАМИ РЕЗУЛЬТАТІВ

громадянська та історична галузь

ГРУПА 1:
ОРІЄНТУЄТЬСЯ В
ІСТОРИЧНОМУ ЧАСІ
ТА ПРОСТОРІ,
ВИЯВЛЯЄ
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ
ПОДІЙ І ЯВИЩ

**Вчитель та вчителька
оцінюють:**

- знання дат;
- періодизацію;
- вміння читати легенду карти;
- розуміння тяглості історичних процесів.

ЩО МАЄ ВМІТИ УЧЕНЬ ТА УЧЕНИЦЯ:

- **Хронологія:** розташовувати події у часовій послідовності, встановлювати тривалість та синхронність подій в Україні та світі.
- **Логіка часу:** визначати причиново-наслідкові зв'язки через часові проміжки (що було причиною, що наслідком).
- **Робота з картою:** читати легенду карти, знаходити географічні об'єкти, відстежувати зміни кордонів та територій.
- **Просторова уява:** пояснювати, як природне середовище та локація впливали на життя людей та історичні процеси.

ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ:

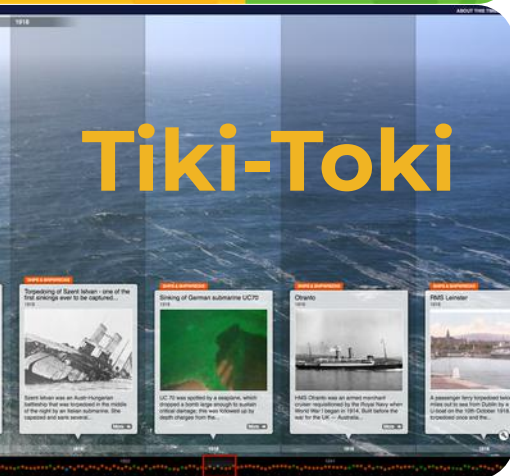
- Складання порівняльних хронологічних таблиць.
- Заповнення контурних карт (нанесення кордонів, місць битв, торгових шляхів).
- Створення візуальних таймлайнів (стрічок часу).
- Локалізація історичних подій на сучасній карті світу/України.
- Виконання завдань на встановлення синхронності

ГРУПА 1: ОРІЄНТУЄТЬСЯ В ІСТОРИЧНОМУ ЧАСІ ТА ПРОСТОРИ, ВИЯВЛЯЄ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ПОДІЙ І ЯВИЩ

ОРІЄНТОВНІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА РІВНЯМИ

Рівень досягнень	Що робить учень та учениця	Що оцінює вчитель та вчителька
Початковий	Називає одну-дві дати; знає назву країни на карті за підказкою.	Знання окремих фактів часу/ простору.
Середній	Розташовує 3-4 події у послідовності; знає легенду карти.	Вміння відтворювати хронологію за зразком.
Достатній	Співвідносить події в Україні та світі; самостійно позначає об'єкти на карті.	Вміння аналізувати та встановлювати зв'язки.
Високий	Обґрунтовує тяглість процесів; аналізує вплив географії на політику.	Створення прогнозів та складних моделей.

ГРУПА 1: ОРІЄНТУЄТЬСЯ В ІСТОРИЧНОМУ ЧАСІ ТА ПРОСТОРИ, ВИЯВЛЯЄ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ПОДІЙ І ЯВИЩ

ЦИФРОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

- **Time.Graphics / TikiToki:** для створення інтерактивних стрічок часу.
- **Google Earth / Google Maps:** для віртуальних подорожей місцями історичних подій та аналізу ландшафту.
- **LearningApps / Kahoot! / Wordwall:** вправи на «Пазл» або «Сортування за часом».
- **MapChart:** сервіс для створення власних історичних карт.

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ

- **Сенс понад дати** - оцінюйте розуміння епохи та наслідків подій, а не лише знання точних чисел.
- **Карта як текст** - учень та учениця мають пояснювати причини явищ на карті, а не просто вказувати об'єкти.
- **Синхронність** - акцент на паралельності процесів в Україні та світі.
- **Цифровізація** - обов'язкове посилання на джерела при створенні цифрових мап чи таймлайнів.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Чекліст для учня та учениці:

- Чи можу я показати на карті три ключові локації цієї теми?
- Чи розумію я, які події відбувалися одночасно з цією в інших країнах?
- Чи можу я пояснити, як місцевість вплинула на хід цієї події?

**ГРУПА 2:
ПРАЦЮЄ З
ІНФОРМАЦІЄЮ
ІСТОРИЧНОГО ТА
СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧОГО
ЗМІСТУ**

**Вчитель та вчителька
оцінюють:**

- аналіз джерел;
- розрізнення фактів та суджень;
- критичне мислення;
- верифікацію інформації

ЩО МАЄ ВМІТИ УЧЕНЬ ТА УЧЕНИЦЯ:

- **Критичний аналіз:** працювати з текстами, речовими та візуальними джерелами (фото, карикатури, відео).
- **Факти та судження:** чітко відокремлювати факти від особистих думок чи інтерпретацій.
- **Верифікація:** аналізувати інформацію на достовірність, виявляти маніпуляції та історичні фейки.
- **Інтерпретація:** пояснювати події, спираючись на докази з різних джерел.

ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ :

- Аналіз історичних документів за алгоритмом.
- «Детектив джерел»: зіставлення суперечливої інформації про одну подію.
- Деконструкція пропаганди (плакатів, промов, медіаповідомлень).
- Пошук та відбір наукових публікацій за допомогою цифрових інструментів (наприклад, Perplexity AI).
- Створення резюме, есе або презентацій на основі декількох джерел.

**ГРУПА 2: ПРАЦЮЄ З ІНФОРМАЦІЄЮ ІСТОРИЧНОГО ТА
СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧОГО ЗМІСТУ**

ОРІЄНТОВНІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА РІВНЯМИ

Рівень досягнень	Що робить учень та учениця	Що оцінює вчитель та вчителька
Початковий	Розпізнає інформацію, отриману від учителя/вчительки, відповідає на прості запитання.	Сприйняття та впізнавання інформації.
Середній	Застосовує інформацію із запропонованих джерел для виконання завдань, пояснює поняття.	Розуміння та застосування основних знань.
Достатній	Аналізує інформацію з різних джерел, зіставляє та групує її за ознаками.	Аналіз, класифікація та доведення думки.
Високий	Самостійно знаходить, оцінює надійність джерел, аргументує власну позицію та робить висновки.	Оцінювання, синтез та усвідомлене використання даних.

ГРУПА 2: ПРАЦЮЄ З ІНФОРМАЦІЄЮ ІСТОРИЧНОГО ТА СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧОГО ЗМІСТУ

ЦИФРОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

- **Perplexity AI:** для швидкого пошуку першоджерел та верифікації фактів.
- **Padlet:** для колективного аналізу джерел та створення «бази доказів».
- **Canva:** для візуалізації аналізу (створення інфографік на основі даних).
- **Loopy:** для моделювання взаємозв'язків між фактами та наслідками.

perplexity

padlet

Canva

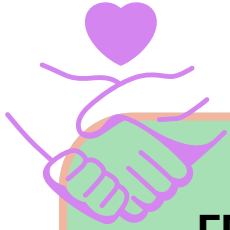
МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ

- **Критичність понад пам'ять** - оцінюйте вміння ставити запитання до тексту, а не просто переказувати його зміст.
- **Доказовість** - кожне твердження учня та учениці має бути підкріплене посиланням на конкретне джерело.
- **Багатоперспективність** - заохочуйте розгляд подій з позицій різних учасників та учасниць процесу.
- **Медіагігієна** - акцентуйте на вмінні розрізняти надійні медіа від джерел з низькою репутацією чи пропаганди.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Чекліст для учня та учениці:

- Чи можу я відрізнити, де в цьому тексті факт, а де - оцінка автора/авторки?
- Чи перевірив/перевірила я інформацію в інших незалежних джерелах?
- Чи зрозуміло мені, хто і з якою метою створив цей документ?

**ГРУПА 3:
ВИЯВЛЯЄ
ЗДАТНІСТЬ ДО
СПІВПРАЦІ,
ТОЛЕРАНТНІСТЬ,
ГРОМАДЯНСЬКУ
ПОЗИЦІЮ**

**Вчитель та вчителька
оцінюють:**

- усвідомлення ідентичності;
- дотримання демократичних цінностей;
- культуру діалогу та дискусії.

ЩО МАЄ ВМІТИ УЧЕНЬ ТА УЧЕНИЦЯ:

- **Усвідомлення ідентичності:** розуміти свою приналежність до української нації, європейської спільноти та людства загалом.
- **Дотримання цінностей:** обґрунтовувати важливість прав людини, демократії, свободи та верховенства права.
- **Культура діалогу:** взаємодіяти з іншими, поважаючи розмаїття поглядів, релігій та культур;
- **Соціальна дія:** брати відповідальність за власні вчинки, брати участь у самоврядуванні та вирішенні проблем громади.

ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ :

- Участь у дебатах та симуляційних іграх (моделювання виборів, засідань ООН тощо).
- Розробку соціальних проєктів (волонтерство, екологічні чи правозахисні ініціативи).
- Написання есе-позицій («Мое ставлення до...», «Як би я вчинив/вчинила...»).
- Створення «Карти ідентичності» або презентацій про культурну спадщину свого краю.
- Виконання кейс-завдань на вирішення етичних дилем.

**ГРУПА 3: ВИЯВЛЯЄ ЗДАТНІСТЬ ДО СПІВПРАЦІ,
ТОЛЕРАНТНІСТЬ, ГРОМАДЯНСЬКУ ПОЗИЦІЮ**

ОРІЄНТОВНІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА РІВНЯМИ

Рівень досягнень	Що робить учень та учениця	Що оцінює вчитель та вчителька
Початковий	Називає базові права людини або державні символи за підказкою.	Знання символів та базових термінів.
Середній	Пояснює значення демократичних цінностей, дотримується правил поведінки.	Розуміння правил та ціннісних орієнтирів.
Достатній	Аргументує свою позицію, виявляє толерантність, бере участь у груповій роботі.	Культуру дискусії та здатність до співпраці.
Високий	Ініціює соціальні зміни, розробляє проекти, бере відповідальність за громаду.	Активну позицію та реальну соціальну дію.

ГРУПА 3: ВИЯВЛЯЄ ЗДАТНІСТЬ ДО СПІВПРАЦІ, ТОЛЕРАНТНІСТЬ, ГРОМАДЯНСЬКУ ПОЗИЦІЮ

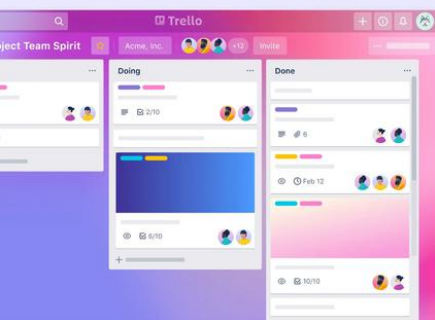

ЦИФРОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ:

- **Mentimeter:** для анонімних опитувань та виявлення позиції класу з дискусійних питань.
- **Canva:** для створення плакатів соціальної реклами або візуалізації прав людини.
- **Padlet:** для збору ідей щодо покращення школи чи громади.
- **Trello:** для планування та моніторингу групових соціальних проєктів.

Mentimeter

Trello

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ:

- **Аргумент понад згоду** - оцінюйте якість доказів та повагу до опонента, а не те, чи збігається думка учня/учениці з вашою.
- **Дія понад слова** - віддавайте перевагу оцінюванню реальних справ (участь у проєкті, допомога іншим) перед теоретичними відповідями.
- **Емпатія** - звертайте увагу на здатність учня та учениці розуміти почуття та потреби інших людей.
- **Демократія в ді** - оцінюйте навички співпраці в команді: вміння слухати, розподіляти ролі та брати відповідальність.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ:

Чекліст для учня та учениці:

- Чи зміг/змогла я вислухати думку, з якою не згоден/не згодна, не перебиваючи?
- Який мій реальний внесок у роботу нашої групи чи покращення життя класу?
- Чи можу я пояснити, як мої вчинки впливають на інших людей та майбутнє країни?

padlet

Посібники для оцінювання

Посібники містять:

1. Завдання для поточного оцінювання за групами результатів.
2. Завдання для підсумкового семестрового оцінювання за групами результатів.
3. Інтерактивний електронний додаток, що включає:
  - діагностувальну роботу,
  - 2-й варіант завдань для поточного оцінювання.

www.ranok.com.ua

Долучайтесь до вайбер-спільнот

Історія та
правознавство

Громадянська освіта

